בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 11930-04-12 אבידן ואח' נ' מועצה להסדר ההימורים בספורט

לפני כבוד השופטת מיכל נד"ב

התובעים **1. גל אבידן**
2. אלעד שרעבי
ע"י ב"כ עו"ד עידן איידן ועו"ד עמית עידו

נגד

הנתבעת **המועצה להסדר ההימורים בספורט**
ע"י ב"כ עו"ד יאיר שילה ועו"ד נטליה סטרחוב

פסק דין

1. לפניי בקשה לאישור הסדר פשרה לפי סעיפים 18-19 בחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: "**חוק תובענות ייצוגיות**").

תמצית בקשת האישור

2. ביום 5.4.2012 הגישו התובעים, גל אבידן ואלעד שרעבי, תובענה ובקשה לאישור תובענה ייצוגית כנגד הנתבעת, המועצה להסדר ההימורים בספורט (להלן: "**המועצה**").

3. המועצה היא תאגיד סטטוטורי שהוקם בחוק להסדר ההימורים בספורט, תשכ"ז-1967 (להלן: "**החוק להסדר ההימורים בספורט**"), והיא מוסמכת לערוך ולארגן הימורים על תחרויות ספורט.

4. במסגרת זו, המועצה עורכת ומארגנת תכנית הימורים המכונה "ווינר", בה היא נותנת למשתתפים הזדמנות להמר על תוצאות של תחרויות ספורט בהימורים שביחס זכיה קבוע; הימורים בהם המנחש נכונה את תוצאת תחרות הספורט זוכה בפרס שהוא מכפלה של יחס הזכייה שבו הוא הימר בסכום ההימור - הכל על פי הקבוע בתקנות להסדר ההימורים בספורט (תכנית ההימורים היומיים), תשס"א-2001 (להלן: "**התקנות**").

5. המועצה מפרסמת תכנייה מודפסת, שמופצת בתחנות השונות לקבלת ההימורים (להלן: "**תחנות טוטו**"), והכוללת את יחסי הזכייה הראשוניים המוצעים לציבור, ביחס לתוצאות

השונות של אופציות ההימור השונות. לאחר פרסום התכנייה, בשל הצורך לנהל סיכונים, המועצה משנה מעת לעת את חלק מיחסי הזכייה, לרבות על ידי הורדת יחס הזכייה לגבי חלק מהתוצאות האפשריות להימור.

6. נטען כי המועצה לא נקטה באמצעים מספיקים על מנת ליידע את הציבור בדבר שינוי יחסי הזכייה ובדבר יחסי הזכייה העדכניים. כפועל יוצא, נוצר חשש כי משתתפים שונים בהימורי המועצה - השתתפו מבלי לדעת את יחס הזכייה בו הימרו, תוך שהם דימו כי יחס הזכייה של ההימור הוא גבוה מיחס הזכייה האמיתי והתקף על פי התקנות.

7. <u>הקבוצה שבשמה הוגשה בקשת האישור</u>:

<u>קבוצה 1</u> - "כל הצרכנים שהשתתפו במשחק ה-Winner ב-7 השנים האחרונות באמצעות משלוח טופס ידני בתחנות ה-Winner שברחבי הארץ, ואשר ניחשו נכונה את תוצאות ההגרלה אך זכו בסכומים נמוכים ביחס לסכומים שאמורים היו לקבל על בסיס פרסומים שפרסמה המשיבה בתוכנייה".

<u>קבוצה 2</u> – "כל הצרכנים שהשתתפו במשחק ה-Winner ב-7 השנים האחרונות באמצעות משלוח טופס ידני בתחנות ה-Winner שברחבי הארץ, ולא ניחשו נכונה את תוצאות ההגרלה, ובלבד שיחסי הזכייה בנוגע להימורם השתנה על ידי המשיבה באופן מהותי".

8. <u>עילות התביעה אשר פורטו בבקשת אישור</u>: הטעיה ואי גילוי לפי חוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981 (להלן: "**חוק הגנת הצרכן**"); הפרת חובת תום הלב במשא ומתן לפי סעיף 12 בחוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג-1973 (להלן: "**חוק החוזים**"); הטעיה לפי סעיף 15 בחוק החוזים; רשלנות.

9. <u>הסעדים שנתבעו בבקשת האישור</u>: פיצוי כספי, צו עשה לתיקון המצגים לציבורי הצרכנים.

<u>תמצית תגובת המועצה</u>

10. המועצה הגישה ביום 15.8.2012 את תגובתה לבקשת וטענה כי יש לדחות את הבקשה ממספר נימוקים.

11. אין לראות במועצה "עוסק" לעניין הפרט הראשון בתוספת השנייה לחוק תובענות ייצוגיות.

12. החוזה בין המועצה לבין המהמרים נקבע בתקנות, והמועצה פועלת בהתאם לתקנות.

13. מרבית המהמרים יודעים, או מוחזקים כיודעים, שיחס הזכייה עשוי להשתנות.

14. הנטל לברר האם חל שינוי ביחס הזכייה מוטל על המהמרים.

15. המועצה עשתה ועושה את הנדרש ממנה על מנת ליידע את המהמרים הן בדבר האפשרות שישונה יחס הזכייה הן ביחס לשינויים שמתרחשים ביחסי הזכייה הלכה למעשה.

16. למהמר יש אפשרות לבטל את ההימור בתוך חצי שעה ממועד עריכתו, עניין זה מפורט על גב הקבלה, וככל שלא עשה שימוש באפשרות זו הוא מנוע מלטעון נגד העסקה.

17. יחס הזכייה אינו חזות הכל, ועל כן יתכן שהמהמר היה מעוניין בביצוע העסקה אפילו היה יודע על השינוי. לאור זאת נטען כי לא ניתן לנהל את התובענה כייצוגית בשל השונות הקיימת בין חברי הקבוצה.

18. לא בוצעה אל המועצה פניה מוקדמת.

19. ביום 17.3.16 אישר כבוד השופט ע' גרוסקופף את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית (להלן: "**החלטת האישור**").

<u>תמצית החלטת האישור</u>

20. הוכח לכאורה שלפני הגשת בקשת האישור המועצה לא טרחה לפרסם בדרך כלשהי את העובדה שהיא נוהגת לשנות מעת לעת את מקדמי הזכייה הנקבעים על ידה, ושינתה מהתנהלותה זו רק לאחר הגשת הבקשה.

21. הוכח לכאורה שלפני הגשת בקשת האישור נהגה המועצה ליידע מהמרים בנוגע לשינויים במקדמי הזכייה רק באמצעות אתר האינטרנט שלה וכיתוב על הקבלות המונפקות לאחר ביצוע ההימור וכי רק לאחר הגשת הבקשה החלה לפרסם את השינויים במקדמי הזכייה גם באמצעים אחרים. בהתנהלותה זו הפרה המועצה לכאורה את החובה המוטלת עליה ליידע מהמרים בנוגע לתנאים מהותיים בהתקשרות עמה ולפיכך ישנה אפשרות סבירה שייקבע כי הטעתה את ציבור המהמרים במחדל.

22. ניתן להניח שלפחות לחלק מהמהמרים, שלא היו מודעים לשינויים במקדמי הזכייה, נגרמה עוגמת נפש במקרה שזכו וגילו שסכום הזכייה נמוך מהסכום אותו ציפו לקבל. מהמרים אלו זכאים לכאורה לפיצוי בגין נזקים שאינם ממוניים. זאת ועוד, ניתן להניח שישנם מהמרים שלא היו מודעים לכך שמקדם הזכייה שנקבע להימור שביצעו השתנה לרעה ולא היו מתקשרים עם

המועצה אילו היו מודעים לכך. מהמרים אלו, כך נקבע, זכאים לכאורה לפיצוי בגין נזק ממוני במקרה שהפסידו.

23. השופט גרוסקופף דחה גם את טענת המועצה כי פעלה בהתאם לתקנות וכי חזקה על המשתתף בהימורים כי עיין בתקנות קודם להשתתפות בהימורים:

> **"דומה כי טענה זו לוקחת את הממרה "כל אדם מוחזק כיודע את הדין" למחוזות שהיו זרים לה אפילו בימי קדם, עת ידעה עדנה. לא כל שכן בימינו, בהם "הגישה לפיה כל אדם מוחזק כיודע את החוק אינה מקובלת עוד, ונחשבת לגישה מיושנת ומלאכותית, לפיקציה משפטית שעבר זמנה. נוכח הריבוי העצום של החקיקה וחקיקת המשנה ברור שהדין אינו ידוע בפועל" (עדי אזר, "אי ידיעת הדין ועצה רשמית מוטעית במשפט הפלילי" עיוני משפט י 535, 536 (1984)...**
> **... קשה להאמין כי המועצה סבורה באמת ובתמים שמהמר "ווינר" טיפוסי נוהג להקדים עיון בתקנות למילוי טופס ההימור. למען האמת, ניתן להטיל ספק אם בכלל קיים מהמר המעיין בתקנות קודם להשתתפות בהימור, ואם ימצא מהמר אקסצנטרי שכזה, ספק אם הוא ימצא בתקנות את ידיו ורגליו (לשם התחלה בלבד, כפי שהובהר בפסקה 3 לעיל, שמות התוכניות בתקנות שונים לחלוטין מהשמות המסחריים שלהם). צפייתו הסבירה של המהמר היא שעיקריה של התוכנית יונגשו, ויובאו לידיעתו, בפרסומיה של המועצה. דומה כי המועצה מודעת היטב לציפיות אלו, ובהיבטים המשרתים את מטרותיה, גם דואגת להעביר את המידע הדרוש לציבור המהמרים, ולא מסתפקת בכך שבאפשרותם לקרוא את הדברים בתקנות. במצב דברים זה, הימנעותה של המועצה בתקופה שקדמה להגשת התובענה מלמסור אפילו ברמז כי קיימת בידה סמכות מכוח התקנות לשנות את יחס הזכייה מקימה, לכאורה, טענה להפרת חובת גילוי מצידה."** (פסקה 31 להחלטת האישור)

24. ייתכן שקיים קושי להוכיח קיומו של קשר סיבתי בין התנהלות המועצה לנזקים שנגרמו לכאורה לחברי הקבוצה אך ניתן לחשוב על מנגנונים שונים שבאמצעותם ניתן לעשות זאת, על כן אין בקושי האמור משום עילה לדחיית בקשת האישור.

25. נדחתה הטענה שנוכח העובדה שכל הרווחים משמשים ממילא לתשלום זכיות למהמרים לקידום מטרות ציבוריות, אין טעם שבית המשפט יורה על תשלום לחברי הקבוצה או לציבור. נקבע כי השימוש שעושה המועצה ברווחיה אין בו כדי לפצות את חברי הקבוצה על נזקיהם.

26. בקשת רשות ערעור שהוגשה על החלטת האישור – נדחתה (רע"א 3148/16 **המועצה להסדר ההימורים בספורט נ' גל אבידן** (1.9.2016), כבוד השופטת (כתוארה דאז) אסתר חיות)).

<u>הבקשה לאישור הסדר הפשרה</u>

27. בהמלצת בית המשפט פנו הצדדים לגישור בפני כבוד השופט (בדימוס) יצחק ענבר, אליו הצטרף כמגשר נוסף רו"ח זיו פרבר (להלן: "**המגשרים**"). בסיוע המגשרים, ועל יסוד המידע הנוסף שהתברר לאחר החלטת האישור, הגישו הצדדים ביום 18.9.2019 בקשה לאישור הסדר פשרה, שאלה עיקריו.

28. <u>הגדרת חברי הקבוצה</u>: **כל אדם אשר השתתף בהימור במסגרת אחת מתוכניות "ווינר" המתנהלות ביחס זכייה קבוע באמצעות משלוח טופס באחת מתחנות הטוטו החל משבע שנים קודם למועד הגשת התובענה ועד למועד החתימה על הסכם פשרה זה, אשר יחס הזכייה בניחוש אותו ניחש שונה לרעה ללא שידע או צריך היה לדעת על כך**.

<u>התחייבויות הנתבעת</u>

<u>הסדרה עתידית</u>

29. לאחר הגשת התובענה, המועצה נקטה את האמצעים הבאים ליידוע הציבור כי יחסי הזכייה המפורסמים בתכניה עשויים להשתנות, ולפרסום יחסי הזכייה העדכניים:

על עמוד שער התכניה נכתב בצורה ברורה כי "**הנתונים בתכניה כפופים לשינויים**".

בעמוד הראשון (עמ' 2 כולל עמוד השער) של התכניה כתוב בצורה ברורה כי "**יתכנו שינויים בנתונים שבתכניה, לרבות ביחסי הזכייה. הנתונים המחייבים הם אלו שנמצאים במחשב המועצה בעת קבלת ההימור**".

המועצה הפיצה לבעלי תחנות הטוטו פלקט גדול, שהיא מחייבת את בעלי התחנות לתלות בצורה בולטת, ואשר גם בו נכתב כי "**המועצה רשאית לשנות מעת לעת את יחסי הזכיה**".

המועצה הציבה ביותר מ- 1,400 תחנות טוטו (מתוך כ- 1,500) מסכי טלוויזיה במעגל סגור, ואשר על גביהם מתפרסמים, בין היתר, יחסי הזכייה העדכניים.

המועצה הבהירה כי הצבת מסכים כאמור מהווה לא רק מחויבות ציבורית שלה, אלא זהו גם אינטרס עסקי שלה, ולכן בדעתה להציב מסכים כנ"ל בכל תחנת טוטו בה הצבתם היא מעשית.

המועצה מפעילה אתר אינטרנט ואפליקציה סלולרית, בהם ניתן לוודא את יחסי הזכייה העדכניים (ואף להמר באמצעותם).

כל משתתף בתחנות הטוטו מקבל קבלת השתתפות, עליה כתובים יחסי הזכייה של הימורו בפועל; וככול שיחסי זכייה אלה עברו שינוי לעומת הכתוב בתכניה - הדבר נכתב בצורה בולטת על גבי הקבלה.

בכפוף להוראות התקנות, כל משתתף רשאי לבטל את הימורו ככול שההימור ששלח אינו תואם את ההימור שהוא התכוון לשלוח, והדבר כתוב גם על גבי קבלת ההשתתפות עצמה וגם על גבי הפלקט.

30. הצדדים מסכימים, כי אמצעים אלה הם אמצעים מספיקים ליידוע הציבור בדבר האפשרות שיחסי הזכייה ישתנו לעומת הכתוב בתכניה, ובדבר שינוי יחסי הזכייה בפועל.

31. ככול שלא שונו התקנות או הדין הרלוונטי, המועצה תשאיר את האמצעים המפורטים לעיל על כנם; ואולם אין בכך כדי לגרוע מזכותה של המועצה לשנות את ניסוח הדברים, ככל שאין בשינוי הנוסח כדי לפגוע במידע הנמסר לציבור כמפורט ובכפוף לכל דין.

<u>פיצויים לקבוצה/לציבור</u>

32. סכום הפיצוי או ההשבה שיינתן לקבוצה יעמוד על סך של 7,500,000 ₪ (להלן: **סכום הפיצוי**");

33. מכיוון שאין דרך יעילה ומעשית לאתר את חברי הקבוצה שלהם עילת תביעה כלפי המועצה על פי החלטת האישור, הצדדים מסכימים כי בית המשפט יעשה שימוש בסמכותו לפי סעיף 20(ג) בחוק תובענות ייצוגיות ויורה כי הפיצוי יינתן "**לטובת הקבוצה, כולה או חלקה, או לטובת הציבור, כפי שימצא לנכון בנסיבות הענין**".

34. התובעים והמועצה חלוקים בשאלה איך נכון לשלם את סכום הפיצוי לקבוצה או לציבור ובית המשפט מתבקש להכריע בעניין זה:

<u>עמדת התובעים</u> – ראוי להעביר את סכום הפיצוי לקרן שהוקמה לפי סעיף 27א בחוק תובענות ייצוגיות (להלן: "**הקרן**"), תוך מתן הנחיה כי הסכום ישמש את עמותת "הדרך - מרכז טיפולי רוחני להתמכרויות", ולחילופין - לטיפול במכורים בהימורים, על פי החלטות הקרן, ולחילופי חילופין - לכל מטרה ציבורית שבית המשפט יקבע.

<u>עמדת המועצה</u> –ראוי לחייב את המועצה, להגדיל את הסכום המופרש לפרסים בתקציבה הראשון שיאושר לאחר אישור הסכם פשרה זה על ידי בית המשפט - מעבר למתחייב מהוראות סעיף 8ג לחוק להסדר ההימורים בספורט (גידול שיהא בסכום הפיצוי):

35. בית המשפט מתבקש להכריע בין עמדות הצדדים ומוסכם שלצדדים לא תהא כל טענה ככל שבית המשפט יאמץ את אחת ההצעות הללו או ישלב ביניהן.

36. ככול שיפסק כי הפיצוי או חלקו ישולם לקרן – המועצה תבצע את התשלום תוך 21 יום מיום קבלת פרטי חשבון הבנק אליו יש להעביר את התשלום.

37. ככול שיפסק כי הפיצוי או חלקו ישולם על ידי הגדלת הסכום המופרש לפרסים - הדבר יעשה בשנת התקציב הרלוונטית, על פי החלטת בית המשפט.

38. ככול שיפסק כי הפיצוי או חלקו ישולם על ידי הגדלת הסכום המופרש לפרסים, המועצה תציין את התוספת לתקציב הפרסים כשורה נפרדת, מצטברת, לתקציב הפרסים בלא הפיצוי לקבוצה.

39. ככול שיפסק כי הפיצוי או חלקו ישולם, באמצעות הקרן, לעמותת "הדרך - מרכז טיפולי רוחני להתמכרויות" יחולו הוראות נוספות אלה:

הצדדים, באי כוחם וכל מי מטעמם יציגו את התרומה כפיצוי לטובת הציבור הניתן במסגרת הסדר פשרה בתובענה ייצוגית, וימנעו מלהציג את התרומה כפילנטרופית.

התשלום יבוצע רק כנגד הצגת אישור ניהול תקין על ידי העמותה; לא יהיה בידה אישור ניהול תקין - יפנו הצדדים לבית המשפט, לקבלת הוראות.

סכום התשלום ישמש למטרות המפורטות בתצהירו ובמכתבו של מנכ"ל העמותה, המצורפים לבקשה לאישור הסכם הפשרה.

העמותה תגיש לבית המשפט, לקרן ולצדדים דוחות על הביצוע בפועל של התכניות שלה לשימוש בכספי הפיצוי. כל דו"ח כאמור יוגש לא יאוחר מ- 90 יום לאחר תום כל שנה קלנדרית, והוא יאומת בתצהיר. העמותה תתחייב לקיים כל הוראה של בית המשפט שתינתן לאחר הגשת כל דו"ח כאמור.

<u>גמול ושכר טרחה</u>

40. הצדדים קיבלו את הצעת המגשרים שלפיה הגמול לתובעים יעמוד על סך של 300,000 ש"ח (כולל מע"מ ככל שחל).

הצדדים קיבלו את הצעת המגשרים שלפיה יוחזרו לתובעים הוצאותיהם, בין היתר בגין הכנת סקר וחוות דעת מטעמם, בסכום של 200,000 ₪ (סכום זה כולל בתוכו את מרכיב המע"מ ששילמו התובעים).

הצדדים קיבלו את הצעת המגשרים שלפיה שכר הטרחה לב"כ התובעים יעמוד על סך של 1,452,991 ש"ח בתוספת מע"מ, אך בכל מקרה לא יותר מ – 1,700,000 ש"ח (כולל מע"מ).

<u>מינוי בודק</u>

41. הצדדים סבורים כי בנסיבות העניין אין צורך במינוי בודק לפי סעיף 19 בחוק תובענות ייצוגיות.

<u>נימוקי הצדדים באשר לדרך תשלום הפיצוי לקבוצה</u>

42. <u>תמצית טענות התובעים מדוע יש להעביר את הסכום לקרן</u> –

יש לשאוף לכך שהציבור הרלבנטי לתובענה הייצוגית יזכה לקבל את ההטבה האופטימלית כתוצאה מן ההליך. הציבור הרלבנטי הוא ציבור המהמרים במשחק ה"ווינר".

בישראל אין בנמצא אפילו מוסד אחד שמעניק באופן ייעודי וייחודי טיפול לגמילה מהתמכרות להימורים בלבד. כל מוסדות הטיפול הקיימים נועדו לטיפול בהתמכרות לסמים ולאלכוהול כך שהמכורים להימורים מטופלים באותה המסגרת ביחד עם מכורים אחרים לסמים ולאלכוהול על אף השוני המהותי בין סוגי ההתמכרויות. כך, בעוד שמכורים לסמים ואלכוהול מאופיינים בתלות בחומר עצמו, הרי שהמכורים להימורים סובלים מבעיה התנהגותית שהטיפול בה הוא שונה (ראו נספח ח', מכתבו של ד"ר אמנון מיכאל מנכ"ל עמותת "הדרך").

בנסיבות אלה יש להורות לקרן לתביעות ייצוגיות להעביר את הכספים לגוף שייעד את התרומה למטרה לשמה היא ניתנה.

עמותת "הדרך", נערכה לפתח בעזרת כספי התרומה, תחומי פעילות שיהיו מיועדים לציבור המכורים להימורים, ובכלל זה, בין היתר: *מסגרת חוץ ביתית למהמרים* – שתעניק טיפול פיזיולוגי וטיפול פסיכולוגי, לרבות מעורבות של המשפחה וחשיפת תכנים בקבוצה טיפולית ובקבוצה לעזרה עצמית; *תוכניות "משפחה תומכת מחלה"* במסגרת התוכנית, מוצע לקבץ מספר משפחות בסבבים שתעבודנה במסגרת פנימייתית אינטנסיבית למשך שלושה עד ארבעה ימים, עם ובלי בן המשפחה המכור. כך, המשפחות תוכלנה לחלוק את כאבן וניסיונן המשותף ותרכושנה כלים חדשים להתמודדות עם בעיית ההימורים במשפחתן; *טיפול אמבולטורי* ברחבי ישראל למהמרים *ובני משפחותיהם* –באמצעות התרומה, ניתן יהיה להקים 10 מרכזים מסוג זה ברחבי ישראל; *הוסטל/דירות מעבר* – מסיימי התוכנית החוץ ביתית או מהמרים שישתתפו במרכזים האמבולטוריים יוכלו לשהות במשך 6 חודשים בדירות מעבר; *מניעה והסברה* – העמותה מפעילה כיום באורח מצומצם ועל פי יכולותיה התקציביות פעילויות מניעה והסברה לתלמידים וצעירים ובכוונתה להרחיב את הפעילות החשובה והמשמעותית לבתי ספר נוספים,

חיילים, צעירים והורים; השימוש בתרומה המיועדת יאפשר טיפול במשך פרק זמן משמעותי של 5 שנים לפחות וייתן מענה למאות מטופלים ובני משפחותיהם.

יש מקום והצדקה עניינית להעדיף את דרך התרומה הייעודית שתוביל לתועלת רבה יותר.

ככל שבית המשפט יסבור כי אין מקום לייעד את התרומה לגוף קונקרטי – מבוקש להורות על העברת הכספים לקרן ולייעד את הכספים לתחום הקרוב לנושא התובענה הייצוגית.

43. <u>תמצית טענות המועצה להעברת הכספים להגדלת סכומי הפרסים</u> –

ראוי לחייב את המועצה, להגדיל את הסכום המופרש לפרסים בתקציבה הראשון שיאושר לאחר אישור הסכם פשרה זה על ידי בית המשפט - מעבר למתחייב מהוראות סעיף 8ג לחוק להסדר ההימורים בספורט (גידול שיהא בסכום הפיצוי):

התובעים מבקשים למעשה לייעד את הכספים למטרה ציבורית כללית - לא ממוקדת בחברי הקבוצה או בקבוצה; זאת אף שממילא מכוח סעיף 9(א1) לחוק - כל רווחי המועצה מועברים לקופת המדינה (כלומר מדובר בכספים שממילא מיועדים לצרכי הכלל).

סעיף 8ג לחוק להסדר ההימורים בספורט קובע למועצה את שיעור הפרסים המצופה ממנה למחזורי הכנסות שונים. חיוב המועצה להוסיף לשיעור האמור בחוק את סכום הפיצוי דנא - יחזיר את הכסף לקבוצת המשתתפים בהימורי המועצה; כלומר יהא בכך משום פיצוי קולקטיבי לקבוצה ככזו. דרך זו היא עדיפה על פני פסיקת פיצוי לציבור כולו.

הדרך של החזרת כספים לציבור המשתתפים על ידי הגדלה של הסכום המופרש לפרסים - הוכרה כדרך ראויה, ואושרה על ידי בית משפט נכבד זה, במותב זה, במסגרת הסדר פשרה אחר אליו הגיעה המועצה בתובענה ייצוגית (ת"צ (מרכז) 22553-07-10 **אביעד סעדיה שער נ' המועצה להסדר ההימורים בספורט** (18.12.12)) (להלן: **"עניין שער"**).

החשש שמא בהגדלת סכומי הפרסים יהיה משום עידוד יתר של הציבור להשתתף בהימורי המועצה - אינו חשש ממשי: המחוקק במפורש הכיר באפשרות של המועצה להגדיל את שיעור הפרסים הקבוע בסעיף 8ג לחוק; התוספת לסכום הפרסים אין בה כדי להשפיע כאמור (להמחשה: בשנת 2017 הסכום שהופרש לפרסים היה 1,675,000 אלש"ח לערך).

סעיף 8ג לחוק להסדר ההימורים בספורט כולל הוראות המחייבות את המועצה לענין שיעור "הכספים לציבור" - פרסים מזה ו"יתרת הכנסות" (הרווח של המועצה) מזה. מכיוון שבשנת 2017 שיעור הפרסים בפועל של המועצה עמד על 63.5%, ובשנת 2018 על 66.35% - ברי הצעת המועצה אכן מיטיבה את מצבם של המשתתפים, אשר יזכו לתשלום פרסים בסכומים גבוהים

יותר משהיה לולא הסכם הפשרה. ולהבטחת ענין זה, סכום הפיצוי על פי הפשרה יופיע בשורה נפרדת של התקציב, כך שהפיצוי אכן ייושם בנפרד וכתוספת לתקציב הפרסים המתחייב בחוק.

<u>נימוקי הצדדים מדוע ההסדר ראוי והוגן</u>

44. בנספח ז להסדר הפשרה פרטו הצדדים כיצד הגיעו לסכום הפיצוי המוסכם של 7.5 מיליון ₪ שעשוי לעלות ל-7.8 ₪. לטענתם נקבע הסכום לאחר בדיקה מקצועית, יסודית ומעמיקה של המגשרים והצדדים (פירוט מלא של התחשיב מפורט **בשתי דרכים שונות** בנספחי ז' לבקשה לאישור הסדר פשרה). סך סכומי שני התחשיבים הוא 7,353,000 ₪ אך המועצה הסכימה להוסיף מעט לסכומים הללו.

45. המגשרים והצדדים סבורים כי סכום הפיצוי מהווה אומדן נכון והגון של הנזק שנגרם לשתי תתי-הקבוצות שנקבעו בהחלטת האישור: אלה שצדקו בניחוש אך קיבלו זכייה בסכם נמוך משציפו לו, ואשר זכאים פיצוי בגין עגמת נפש אם הפער משמעותי; ואלה שטעו בניחוש, ואשר היו נמנעים מהשתתפות לו ידעו הם את יחס הזכייה העדכני והיו מצילים את כספם.

46. המגשרים במסמך ז1 העלו נימוקיהם לסבירות סכום הפשרה, כמו גם הצדדים בתחשיבים נספחים ז2 . אלה התבססו בין היתר גם על חוות הדעת של פרופ' וינטר שערך ניתוח סטטיסטי של מסד הנתונים הכולל של ההימורים מסוג "ווינר-ליין". פרופ' וינטר קובע במסקנות חוות הדעת: **"המסקנה המרכזית ביחס לתביעה היא, שישנה אמנם ראיה מסוימת לכך ששינוי יחס הזכייה משפיע על המהמרים. עם זאת, עוצמת ההשפעה הינה מינורית ביותר, ועומדת בטווח שבין 1.9 ל-2.8 אחוזים, גם בהימורי האונליין, מקום בו אין פערי מידע לגבי יחס הזכייה בכל רגע".**

עוד הוא מסביר בחוות הדעת, כי ממצא אמפירי זה הוא גם מסתבר מבחינת הניתוח הכלכלי-התנהגותי:

"<u>ראשית</u>, משום שגם בראיה רציונלית "גם כשהמכפילים מתעדכנים רק על פי הביקושים לתוצאות השונות של ההגרלות, הרי שירידה במכפיל עבור ניצחונה של קבוצה מסויימת משקפת עלייה בביקוש (כמות מהמרים גדולה על אותה התוצאה) וזו האחרונה משקפת אינפורמציה מצרפית הקיימת בשוק בדבר גידול בסיכוי של קבוצה זו לנצח. לכן גם אילו סברנו שהמהמרים הינם רציונליים, ומטרת ההימור הינה הפקת רווח כספי ותו לו, הרי שסביר בהחלט שמהמר ידבק בבחירתו, גם כאשר יחס הזכיה ירד" (פרק 3 לחוות הדעת, עמ' 13 לנספח ו').

<u>שנית</u>, משום שמחקרים בארץ ובעולם הוכיחו "ששיקולים אחרים, שאינם מתיישבים עם מקסום תוחלת רווח, משפיעים על החלטות המהמרים בבחירתם" (עמ' 15 לנספח ו'); וזה גם המידע הנצבר של המועצה".

47. ניתוח מקצועי זה גם תואם פסיקה עקבית, בארץ ובחו"ל לפיה בהשתתפות בהימורים והגרלות כרוכים גם שיקולים של מזל, גורל, אמונה ועוד ולא רק השוואה קונקרטית בין מאפייניו הגשמיים של המוצר לבין מחירו.

48. המועצה בדקה את כלל התכניות שפורסמו במהלך שנת 2011, ומצאה כי ביחס ל- 29.6% מאופציות ההימור כלל לא פורסמו יחסי זכיה בתכניה. כלומר, כבר מלכתחילה, ביחס לכשליש האופציות ההימור - לא יכולה להישמע טענת 'טעות' בגין הפרסום בתכניה.

49. ברוב שנות התובענה, שינוי יחסי הזכייה נעשה במשורה, ובאופן שלפי חוות דעת פרופ' וינטר - השפעתו על שיקול דעת המשתתפים היא שולית. אפילו בשנת 2017 "ב-62% מהמקרים גובה השינוי עמד על 0.05 ₪ (כלומר עבור כל שקל הימור, השתנתה התמורה ב-5 אגורות), ורק בחלק זניח מהמקרים (כ-2%) גובה השינוי גדול מ-0.5 ₪" (עמ' 5 לחוות הדעת הנספח ו').

50. במהלך שנות התובענה, המועצה החלה להכניס מסכי טלוויזיות במעגל סגור לתחנות, בהם היא מיידעת את הציבור, בין היתר, אודות שינוי ביחסי הזכייה ופירוט יחסי הזכייה העדכניים, כדלקמן:

שנה	מספר תחנות עם מסכים	אחוז הכנסות מתחנות כנ"ל
2013	189	13%
2014	415	36%
2015	759	59%
2016	1,156	77%
2017	1,402	93%

עובדה זו, בשילוב עם קודמתה, מצמצמת בצורה משמעותית את מספר ההימורים בגינם ניתן לטעון כי המועצה חדלה שלא כדין ביידוע המשתתפים.

51. הסקר, אותו ערכה המועצה, נעשה אמנם בשנת 2018 ואולם יש בו כי להצביע על המגמות: תדירות ההשתתפות של מי שאינם יודעים שיחסי הזכייה משתנים נמוכה משמעותית מתדירות ההשתתפות של מי שמודע לשינוי יחסי הזכייה; רוב מוחלט של המשתתפים הלומדים על יחסי הזכייה רק מהתכניה - עושים זאת אף שהם יודעים שיחסי הזכייה עשויים להשתנות, ומכל מקום הם בודקים את קבלת ההשתתפות.

52. התחשיבים שביסוד הסכם הפשרה (נספחי ז') אינם משקפים את עמדת הצדדים אשר נותרו חלוקים ביחס לרכיביהם. עם זאת, האומדנים השונים המצויים בתחשיבים מהווים עיגון של פשרות שונות שהצדדים הגיעו אליהם בעידוד המגשרים, ועל יסוד העובדות המפורטות בתצהיר. הסכמת הצדדים לתחשיבים המוצגים התגבשה לאחר שהתובעים הסתייעו בשירות מקצועי של רואי חשבון בעלי התמחות מיוחדת בניתוח נתונים המתקבלים ממערכות מידע גדולות אשר ביצעו פעולות ניתוח עומק של מסד נתונים בהיקף נרחב ביותר שהתקבל ממערכות המידע של המועצה.

53. התחשיבים שביסוד ההסכם מהווים איזון עדין, ויש לראותם כיחידה שלמה אחת: התערבות באומדן זה או אחר, לא תביא לשינוי הסכום הכולל המפורט בתחשיבים, שכן הצד 'שלרעתו' נעשתה התערבות זו - יסבור בצדק כי אם הוא מוותר בעניין זה, הוא זכאי לדרוש ויתור נגדי בעניין אחר.

<u>נימוקי הצדדים לגמול ושכר הטרחה</u>

54. בקשת האישור והתובענה הייצוגית התנהלו משך 7 שנים. בקשת האישור התקבלה על ידי בית המשפט והערעור שהוגש – נדחה;

בקשת האישור הובילה לתשלום פיצוי של 7,500,000 ₪;

המאמצים הרבים והזמן הרב שהוקדשו על ידי התובעים ובאי כוחם בניהול ההליך; התובעים ובאי כוחם הסתייעו, לצורך ניהול המשא ומתן, בחוות דעת מומחה ובליווי כלכלי מצד רו"ח עדי שניידר ורו"ח ליטל נאור;

התובעים ערכו סקר צרכנים ולשם כך שכרו את שירותיהם של מכון המחקר "מאגר מוחות" בהנהלת פרופסור יצחק כ"ץ ופרופסור ברוך מבורך ונשאו בעלויות כוללות של 200,000 ₪ לצורך ניהול ההליך בצורה מיטבית;

התובעים נטלו על עצמם סיכון ניכר בעצם הגשת בקשת האישור;

סכומי הגמול ושכ"ט תואמים את אמות המידה שנקבעו בהלכה בעניין **רייכרט נ' שמש**;

שיעור שכר הטרחה והגמול המוסכמים מהווים, יחדיו, כ-22.5% מסכום הפיצוי, מבלי להביא בחשבון את עלויות פרויקט מסכי הטלויזיה בתחנות אשר עומדים על מיליוני ₪.

<u>נימוקי הצדדים לפטור ממינוי בודק</u>

55. הצדדים סבורים כי בנסיבות העניין אין צורך במינוי בודק לפי סעיף 19 בחוק תובענות ייצוגיות ממספר טעמים:

הצדדים פנו להליך גישור בעידוד ביהמ"ש; הגישור התקיים על בסיס המתווה שנקבע בהחלטת האישור; הסדר הפשרה גובש ונבחן גם על ידי כבוד השופט (בדימוס) ענבר במסגרת הליך גישור שארך חודשים ארוכים; כאשר כבוד השופט ענבר סבר שיש צורך שמומחה מהתחום הכלכלי ישב לצדו - המועצה הסכימה לשאת בעלות הכרוכה בכך, ורו"ח זיו פרבר צורף להליך כמגשר נוסף;

הסדר הפשרה נערך לאחר שהצדדים אספו מידע רב - כולל במסגרת הליכים מוקדמים, בהם התובעים קיבלו מענה לבקשות שונות שביקשו - תוך הצדדים מציגים בפני המגשרים את כל המידע הרלוונטי להבנתם, וכל מידע שהם (המגשרים) ביקשו; המגשרים אף הזמינו את פרופ' וינטר לישיבת גישור מיוחדת על מנת לשמוע את עמדתו, "לחקור" אותו ולהקשות עליו; נוסחו הסופי של הסדר הפשרה אושר על ידי כבוד השופט (בדימ.) ענבר בחתימת קיום.

בנסיבות אלה, אין יתרון בכך שאדם נוסף ילמד כעת את נושא התובענה, על מנת לחוות את דעתו. לאדם כזה לא יהיה כל יתרון - לא על המגשרים, ולא על בית המשפט.

56. בהחלטתי מיום 3.10.2019 הוריתי על פרסום הודעה ראשונה בשני עיתונים יומיים בעלי תפוצה רחבה, בהתאם להוראות סעיפים 25(א)(3) ו-25(ד) בחוק תובענות ייצוגיות. כן הוריתי על משלוח העתק מההודעה, בצירוף העתק הבקשה לאישור הסדר פשרה, העתק מהסדר הפשרה והעתק מבקשת האישור למנהל בתי המשפט, ליועץ המשפטי לממשלה ולממונה על הגנת הצרכן.

<u>עמדת מ"מ היועמ"ש</u>

57. ביום 20.2.2020 הוגשה התנגדות מטעם מ"מ היועץ המשפטי לממשלה. ההתנגדות נוגעת אך להקצאת סכום הפיצוי לטובת הגדלת סכומי הפרסים. מ"מ היועמ"ש מצא להעיר גם לעניין המתווה שעלו המליצו התובעים ולעניין מועד תשלום שכר הטרחה.

58. מתווה הפיצויים המוצע על ידי המועצה אינו מביא להשבת הכספים לחברי הקבוצה. קשה עד מאוד לקבוע כי קיימת הלימה בין חברי הקבוצה לבין המשתתפים כיום במשחקים שעורכת המועצה, למעלה מ-7 שנים לאחר הגשת בקשת האישור בעיקר לאור חלוף הזמנים.

59. אפילו קיימים "מהמרים חוזרים", ואפילו קיימים חברי קבוצה שהשתתפו במשחקי ווינר בשנים 2005-2012 ומשתתפים במשחקי המועצה גם כיום, הרי שעל פי ההסדר המוצע הפיצוי (באמצעות הגדלת הכספים) יחולק רק למי שזכה בפרסים בשנת 2020, ולא למשתתפים כולם. נתון זה מקטין עוד יותר את חברי הקבוצה המיוצגת שיזכו לקבל את הפיצוי שנפסק, לפי המתווה המוצע, אם בכלל.

60. בשים לב לעמדת הצדדים עצמם שהשבה פרטנית לחברי הקבוצה אינה מעשית, חלות הוראות סעיף 20(ג)(2) בחוק תובענות ייצוגיות ויש להורות על העברת הפיצויים לקרן.

61. מתווה הפיצויים המוצע אינו מתיישב עם תכלית ההרתעה. המועצה היא שתקבע לפי הסדר הפשרה המוצע את אופן העברת הפיצויים במתווה של הגדלת הפרסים במשחקים המנוהלים על ידה. במצב דברים זה עולה חשש שגם אם יחולקו בפועל סכומי פרסים יותר גבוהים – הרי שבחירת המשחקים שאליהם תנותב הגדלת הפרסים עשויה לנבוע משיקולים עסקיים של המועצה ועשויה להביא לתוצאה שרווחי המועצה דווקא יגדלו כתוצאה ממשיכת מהמרים נוספים לסוג משחקים מסוים.

62. הגם שבהתאם להוראות סעיף 9 בחוק ההימורים יתרת ההכנסות של המועצה (בניכוי התשלומים לזוכים והוצאות המועצה) מועברת למדינה, הרי שכבר נפסק בעע"מ 2748/15 **מי אביבים נ' ליבוביץ** (1.9.2019) כי תכלית ההרתעה רלוונטית, במקרים מסוימים, גם ביחס לגופים ציבוריים.

63. אין זה הולם אגב פשרה לאפשר העלאת סכומי זכייה, שכן תיתכן בכך השפעה על סוגיות של התמכרות להימורים, סוגיות בהם עוסקים הגורמים המנהליים המוסמכים לעניין.

64. משמעות אישורו של מתווה הפיצויים בדרך של הגדלת הפרסים אינה ראויה ואינה עולה בקנה אחד עם הוראות חוק תובענות ייצוגיות ותכליותיו ועם מכלול השיקולים הנוגעים לעניין.

65. סוגיית ההימורים החוקיים היא עניין למדיניות ממשלתית, הנתונה לפתחם של הגורמים הממשלתיים הרלוונטיים אשר נדרשים לשקול שיקולים רחבים, ובכללם, בין היתר, של חשש מהתמכרות להימורים. אישור העלאת שיעור הפרסים אגב הסדר פשרה בתובענה ייצוגית עוקף את הגורמים הללו.

66. יש לקבוע כי תנאי לאישור הסדר הפשרה יהיה שסכום הפיצויים כולו יועבר לקרן ובית המשפט יקצה את הכספים לתחום הקרוב לתובענה הייצוגית. העברת סכום הפיצויים לקרן תקיים את תכלית ההרתעה, שהרי כספי הפיצויים יצאו מקופת המועצה.

67. ככל שיועברו סכומים לטובת הגדלת הפרסים, בניגוד לעמדתו של מ"מ היועמ"ש, מבוקש להבהיר כי סכומים אלו יהיו כפופים להוראות סעיף 8ג בחוק הסדר ההימורים בספורט ויצטרכו לעמוד בגדרי החוק.

68. החוק להסדר ההימורים בספורט קובע כי הסכומים אותם מחלקת המועצה כפרסים לזוכים, כחלק מתקציבה של המועצה, טעונים אישור של שר האוצר ושר התרבות והספורט וכן אישור של ועדת הכספים של הכנסת.

על כן, המתווה המוצע על ידי הנתבעת, בדבר הגדלת הפרסים, צריך להיות כפוף לאישורים אלה הקבועים בחוק. הסדר הפשרה אינו יכול לכבול באופן כלשהוא את שיקול דעתם של השרים והכנסת, שיוכלו להחליט בעניין בהתאם למכלול השיקולים הרלוונטיים ובהתאם לסמכות שמקנה להם הדין.

אם לא יתקבל אחד מן האישורים לעיל – נדרש יהיה לוודא כי הדבר לא יגרע מחובתה של המועצה לשלם את הפיצויים שבהם תחויב וכי הדבר לא יבוא על חשבונם של חברי הקבוצה המיוצגת והאינטרס הציבורי, כך שזכותם לקבל את מלוא הפיצויים מידי המועצה בדרך אחרת לא תיפגע ולא תקופח.

69. בנוגע לבקשה כי הכספים יועברו לטובת עמותה מסוימת שהציעו התובעים – הסכמה זו אינה עולה בקנה אחד עם הוראות סעיף 20 ו-27א לחוק תובענות ייצוגיות. הקרן הוקמה בשל הבעייתיות שבפיצוי בדרך של תרומה לגוף ספציפי בהתאם לבחירת הצדדים. הקרן, המהווה גוף ניטרלי וציבורי, אשר תפקידה הוא לקבוע את הגוף אליו יועברו הכספים בהתאם לייעוד הכללי שיקבע בית המשפט.

70. אין מקום לעקיפת הוראות החוק על ידי בחירת גוף ספציפי שאליו תעביר הקרן את הכספים, אלא על בית המשפט לייעד את הכספים במסגרת הקרן לתחום הקרוב לנושא התובענה הייצוגית שהוגשה. הקרן היא זו שאמורה לבחור את הגוף הספציפי אליו יועברו הכספים, על פי הנהלים והמבחנים המקובלים בפעילותה של הקרן, בהתאם להוראות החוק.

71. גמול ושכ"ט – מוצע כי מחצית תשלום שכר הטרחה תדחה עד לביצוע הסדר הפשרה ולא בסמוך לפסק הדין על מנת לתמרץ את מייצגי הקבוצה לפקח על מימוש הסדר הפשרה.

<u>עניין צרשניה</u>

72. היועמ"ש הפנה בעמדתו לת"צ (מחוזי מרכז) 49683-08-10 **אלדד צרשניה נ' המועצה להסדר ההימורים בספורט** (5.5.2016), שעניינו הגדלת סכומי פרסים כפיצוי במסגרת תובענה ייצוגית:

73. ביום 29.8.2010 הגיש מר אלדד צרשניה בקשה לאישור תובענה כייצוגית כנגד המועצה, בטענה כי המועצה סימנה במשחק "ווינר" באמצעות האינטרנט ברירת מחדל של 30 ₪, שאינה הסכום הנמוך ביותר האפשרי להשתתפות במשחק.

ביום 14.2.2013 אישרה כבוד השופטת א' שטמר את בקשת האישור כייצוגית. רשות ערעור שהגישה המועצה - נדחתה (רע"א 2123/13, כבוד הנשיא (דאז) א' גרוניס).

ביום 5.5.2016 ניתן פסק דין בתובענה, על פיו המועצה חויבה לשלם סכום של 3,200,000 ₪, בצירוף הפרשי הצמדה וריבית.

ביום 12.7.2016 ניתן פסק דין משלים, בו קבעה השופטת שטמר כי בניגוד לעמדת המועצה, לפיה יש להשיב את הכספים שנקבעו בפסק הדין באמצעות הגדלת סכומי הזכייה או תרומה למטרות שאליהן ממילא תורמת המועצה, יש להעביר את סכום פסק הדין לעמותות המטפלות בנפגעי הימורים.

על פסק הדין הוגש ערעור לבית המשפט העליון (ע"א 1623/17).

במקביל, הגיעו הצדדים להסכם פשרה לאחר גישור אצל כבוד השופט (בדימוס) י' ענבר. בהסדר הפשרה הסכימו הצדדים כי סכום הפיצוי/ההשבה יעמוד על 2,800,000 ₪. סכום זה יחולק כך שמחצית מהסכום (1,400,000 ₪) תועבר לקרן והמחצית הנותרת תשמש להגדלת הסכום המופרש לפרסים. כנגד הסדר זה הגיש היועמ"ש התנגדות, אשר מתבררת בימים אלו בבית המשפט העליון (נקבע לדיון בפני הרכב ביום 28.12.2020).

74. ביום 25.5.2020 הגיש ב"כ היועמ"ש בקשה לעיכוב אישור הסדר הפשרה שבעניינו, מן הטעם שעניין צרשניה ממתין לדיון בבית המשפט העליון וכי יש לאפשר את החלת קביעתו של בית המשפט העליון בעניין צרשניה – על עניינו.

75. הצדדים התנגדו לעיכוב אישור הסדר הפשרה:

לטענת התובעים – היועמ"ש לא עתר במסגרת התנגדותו להסדר הפשרה לעיכוב מתן ההחלטה; על בית המשפט להחליט על פי שיקול דעתו ביחס לכספי הפיצוי, בשונה מעניין צרשניה שם מבקשים הצדדים לנתב מחצית מכספי הפיצוי להגדלת הפרסים; עיכוב במתן ההכרעה בבקשה לאישור הסדר פשרה תסב נזק רב, בלתי מידתי ומיותר לתובעים ולחברי הקבוצה, בעוד שדחיית בקשת העיכוב לא תסב כל נזק ליועמ"ש; היועמ"ש לא התנגד בעבר להסדרי פשרה דומים (ת"צ(מרכז) 22553-07-10 **שער נ' המועצה להסדר ההימורים בספורט** (18.12.2012); ת"צ(מרכז) 21247-07-14 **כהן נ' המועצה להסדר ההימורים בספורט** (2.10.2019)), ולא הסביר את השינוי בעמדתו.

לטענת המועצה – היועמ"ש כלל לא חיווה דעתו לגבי התובענה וסיכוייה (למעט התנגדותו לתשלום הפיצוי באמצעות הגדלת שיעור החזר הפרסים), ובכלל זאת לחוו"ד של פרופ' וינטר ולכך שהמועצה כבר תיקנה את התנהלותה ברוח הנחיותיו של בימ"ש; היועמ"ש לא הסביר את פשר שינוי עמדתו כיום לעומת העבר הקרוב; הסדר הפשרה אינו מחייב תשלום פיצוי לשם הגדלת שיעור החזר הפרסים אלא מותיר זאת לשיקול דעת בית המשפט; קיים ניגוד עניינים מוסדי של היועמ"ש – והוא חזק יותר בתובענה זו נוכח סכום הפיצוי הגדול.

<u>תמצית תגובת התובעים לעמדת מ"מ היועמ"ש</u>

76. התובעים תומכים בנימוקי מ"מ היועמ"ש לפיהם אין מקום להורות על העברת סכום הפיצוי להגדלת הפרסים במשחק הווינר.

77. בנסיבותיה של התובענה, תוך בחינת האפשרויות העומדות כיום בפני מכורים להימורים בישראל, יש ערך חברתי רב בהעברת כספי הפיצוי דווקא לעמותה שתעשה בכספים שימוש לצורך שיפור מצבם של המכורים להימורים (ולא למכורים באופן כללי). יחד עם זאת, מאחר שמדובר בהמלצה בלבד, התובעים משאירים את הבקשה לשיקול דעת בית המשפט.

78. באשר לעמדת היועמ"ש, כי יש לחלק את תשלום שכר הטרחה – בין אם יועבר סכום הפיצוי להגדלת הפרסים ובין אם יועבר לקרן, הרי שלב"כ התובעים אין כל תפקיד נוסף ביישום או בפיקוח על יישום הסדר הפשרה. לפיכך, מבוקש כי בית המשפט יאשר בעניין זה את הסכמת הצדדים. לחילופין, יש לקבוע כי החלק הארי של שכר הטרחה (85%) ישולם עם אישור ההסדר והיתרה (15%) תשולם עם השלמתו.

<u>תמצית תגובת המועצה לעמדת מ"מ היועמ"ש</u>

79. המועצה מפנה לתגובתה לעמדת היועמ"ש בע"א 1623/17 **המועצה להסדר ההימורים בספורט נ' אלדד צרשניה** המתנהל בימים אלו בבית המשפט העליון (נקבע לדיון בפני הרכב ליום 28.12.2020) שם טענה:

בתי המשפט המחוזיים כבר אישרו פשרות הכוללות הגדלת שיעור החזר הפרסים או מתן הטבות למשתתפים בהימורי מועצה.

התנגדות מ"מ היועמ"ש סותרת עמדות קודמות של היועמ"ש עצמו.

התנגדות מ"מ היועמ"ש ניתנה מבלי לבדוק את משמעותה בזיקה לעובדות התיק וסיכויי הערעור.

התנגדות מ"מ היועמ"ש מונעת מניגוד עניינים.

דיני התובענות הייצוגיות נותנות עדיפות למתן פיצוי לקבוצה כקולקטיב על מתן פיצוי לציבור, במיוחד כאשר יש מתאם חיובי בין הניזוקים למפוצים.

החוק להסדר ההימורים בספורט, המסדיר את פעילותה של המועצה, רואה בכספי הפרסים משום "כספים לציבור".

שיעור החזר הפרסים של המועצה הוא נמוך לעומת הממוצע במדינות אירופה.

גם אם עמדת המועצה תתקבל בשני התיקים – לא יהיה בכך משום השלכה משמעותית על שיעור החזר הפרסים הכולל.

80. לאחר עיון בטענות הצדדים, ונוכח "גילו" של התיק, לא מצאתי מקום לקבל את הבקשה לעיכוב במתן החלטה (החלטה מיום 7.6.2020).

<u>מינוי בודק</u>

81. סעיף 19(ב)(1) בחוק תובענות ייצוגיות קובע:

> **"(ב)(1) בית המשפט לא יאשר הסדר פשרה אלא לאחר שקיבל חוות דעת מאדם שמינה לשם כך, שהוא בעל מומחיות בתחום שבו עוסקת הבקשה לאישור או התובענה הייצוגית (בסעיף זה - בודק), אלא אם כן סבר בית המשפט שחוות הדעת אינה נדרשת, מטעמים מיוחדים שיירשמו; שכרו והוצאותיו של בודק, וכן אופן תשלומם, ייקבעו בידי השר.**

82. בדברי ההסבר להצעת חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (ה"ח הממשלה 234 מיום 26.1.06 בעמ' 269) נאמר בהתייחס לסעיפים 18 ו-19 בחוק תובענות ייצוגיות:

> **"מטרת סעיף זה** [הכוונה לסעיף 18 - מ' נ'] **וסעיף 19 היא להסדיר מקרים שבהם מיישבים הצדדים את הסכסוך ביניהם בדרך של הסדר פשרה, והסדר זה מחייב את כל חברי הקבוצה. החשש במקרים אלו הוא מפני קנוניה בין התובע המייצג לבין הנתבע, כך שהתובע המייצג יפיק תועלת אישית מן הפשרה על חשבון חברי הקבוצה. למעשה, במצבים שבהם מושג הסדר פשרה, נוצר אצל התובע ניגוד עניינים בין טובתו האישית ובין האינטרסים של הקבוצה, דבר המצדיק פיקוח מוגבר הן על ידי בית המשפט והן על ידי חברי הקבוצה".**

83. מינוי הבודק מטרתו אם כן לסייע לבית המשפט לבחון את הסדר הפשרה, ולהבטיח כי יישמרו האינטרסים של הקבוצה בשים לב למכלול הנסיבות. דהיינו - לוודא שההסדר הוא סביר והוגן בהתחשב בעניינם של חברי הקבוצה, וכי סיום ההליך בהסדר הפשרה המוצע הוא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת, בהתחשב במטרות החוק.

ולענייננו.

84. לאור כל שפורט עד כאן – שהסדר הפשרה נערך באמצעות שני מגשרים, האחד שופט בדימוס שהתמחה בתחום התובענות הייצוגיות והשני רואה חשבון בהשכלתו (השופט (בדימוס) יצחק ענבר ורו"ח זיו פרבר) אשר בדקו את התחשיבים שבבסיס הסדר הפשרה באופן מעמיק ויסודי, הכל כפי שפורט בנספחי הבקשה, ואף התבססו על חוות הדעת של פרופ' וינטר –לא מצאתי מקום למנות בודק לפי סעיף 19(ב)(1) בחוק תובענות ייצוגיות.

<u>דיון</u>

85. סעיף 19(א) בחוק תובענות ייצוגיות קובע:

> **"(א) <u>בית המשפט לא יאשר הסדר פשרה אלא אם כן מצא, כי ההסדר ראוי, הוגן וסביר בהתחשב בעניינם של חברי הקבוצה</u>, ואם הבקשה לאישור הסדר הפשרה הוגשה לפני שאושרה התובענה הייצוגית - גם כי קיימות, לכאורה, שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה <u>וכי סיום ההליך בהסדר פשרה הוא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות הענין</u>"** (ההדגשה שלי – מ' נ').

86. סעיף 19(ג) בחוק תובענות ייצוגיות קובע:

> **"(ג)(1) החלטת בית המשפט אם לאשר הסדר פשרה או לדחותו תהיה מנומקת ותכלול, בין השאר, את כל אלה:**
> **(א) הגדרת הקבוצה שעליה חל הסדר הפשרה;**
> **(ב) עילות התובענה, השאלות המהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה והסעדים הנתבעים כפי שפורטו בבקשה לאישור או כפי שהוגדרו בהחלטת בית המשפט לפי סעיף 14, לפי הענין;**
> **(ג) עיקרי הסדר הפשרה.**
> **(2) בהחלטתו לפי פסקה (1) יתייחס בית המשפט, בין השאר, לשיקולים אלה:**
> **(א) הפער בין הסעד המוצע בהסדר הפשרה לבין הסעד שחברי הקבוצה היו עשויים לקבלו אילו היה בית המשפט מכריע בתובענה הייצוגית לטובת הקבוצה;**
> **(ב) התנגדויות שהוגשו לפי סעיף 18(ד), וההכרעה בהן;**
> **(ג) השלב שבו נמצא ההליך;**

(ד) חוות דעת של הבודק שניתנה לפי סעיף קטן (ב)(5);
(ה) הסיכונים והסיכויים שבהמשך ניהול התובענה הייצוגית אל מול יתרונותיו וחסרונותיו של הסדר הפשרה;
(ו) העילות והסעדים שלגביהם מהווה ההחלטה לאשר את הסדר הפשרה מעשה בית דין כלפי חברי הקבוצה שעליהם חל ההסדר".

87. הקבוצה שעליה חל הסדר הפשרה היא: "**כל אדם אשר השתתף בהימור במסגרת אחת מתוכניות "ווינר" המתנהלות ביחס זכייה קבוע באמצעות משלוח טופס באחת מתחנות הטוטו החל משבע שנים קודם למועד הגשת התובענה ועד למועד החתימה על הסכם פשרה זה, אשר יחס הזכייה בניחוש אותו ניחש שונה לרעה ללא שידע או צריך היה לדעת על כך**".

88. עילות התביעה אשר פורטו בבקשת אישור: הטעיה ואי גילוי לפי חוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981 ; הפרת חובת תום הלב במשא ומתן לפי סעיף 12 בחוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג-1973 ; הטעיה לפי סעיף 15 בחוק החוזים; רשלנות.

89. הסעדים שנתבעו בבקשת האישור: פיצוי כספי, צו עשה לתיקון המצגים לציבורי הצרכנים.

90. השאלות המשותפות לחברי הקבוצה: האם התנהלות המועצה - בכך שאינה מעדכנת את המהמרים כפי חובתה על פי דין בתחנות הטוטו, בדבר האפשרות שיחול שינוי ביחס הזכייה ובדבר האפשרות של שינויי בפועל ביחסי הזכייה - מקימה לחברי הקבוצה עילה נגדה.

91. לבית המשפט לא הוגשו התנגדויות להסדר הפשרה מלבד התנגדות מ"מ היועמ"ש הנזכרת לעיל. לא הוגשו בקשות ליציאה מן הקבוצה שעליה הם חלים.

92. בית המשפט, בבואו לאשר הסדר פשרה, צריך להשתכנע כאמור "**כי ההסדר ראוי, הוגן וסביר בהתחשב בעניינם של חברי הקבוצה...וכי סיום ההליך בהסדר פשרה הוא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות העניין**" (סעיף 19(א) בחוק תובענות ייצוגיות).

93. מטרתו של חוק תובענות ייצוגיות מוגדרת בסעיף 1 כדלקמן:

"(1) מימוש זכות הגישה לבית המשפט, לרבות לסוגי אוכלוסייה המתקשים לפנות לבית המשפט כיחידים;
(2) אכיפת הדין והרתעה מפני הפרתו;
(3) מתן סעד הולם לנפגעים מהפרת הדין;
(4) ניהול יעיל, הוגן וממצה של תביעות".

94. אני סבורה כי הסדר הפשרה בעניינו יש בו כדי לענות על מטרות החוק והוא ראוי סביר והוגן ולהלן אפרט את טעמיי.

95. הסדר הפשרה נערך בסיוע מגשרים, השופט (בדימוס) יצחק ענבר, ורו"ח זיו פרבר. עיינתי בהמלצת המגשרים (נספח ז1 לבקשה לאישור הסדר פשרה) ובתחשיבים ובביאור מטעם הצדדים (נספח ז'2 לבקשה) לפיהם סכום הפיצוי יעמוד על 7,500,000 ₪. מהאמור בהם נחה דעתי כי מדובר בסכום ראוי וסביר, המשקף כדבעי את מאזן הסיכונים והסיכויים של הצדדים. כאמור גם היועמ"ש לא מצא להעיר על סכום הפשרה.

96. הסדר הפשרה מביא לאכיפת החוק, מגשים את תכליות חוק תובענות ייצוגיות. הוא כולל הסדרה עתידית של התקלה נושא התובענה, בכך שהמועצה התחייבה לבצע פעולות רבות (שפורטו לעיל) באופן שהצרכן יקבל גילוי מלא בכל הנוגע לשינוי יחסי הזכייה במשחקי ווינר. פעולות אלו של המועצה יבטיחו תיקון התקלה בעתיד.

הסדר הפשרה כולל גם פיצוי בגין הנזקים הנטענים לעבר. סכום הפיצוי נקבע לאחר בדיקה מקצועית, של המגשרים והצדדים. הסכום מתבסס על האמור בחוות דעתו של פרופסור אייל וינטר, על סקר שהזמינה המועצה מחברת גיאוקרטוגרפיה בשנת 2017 (סעיף 14 לתצהיר המועצה, נספח ד' לבקשה לאישור הסדר פשרה), ועל נתוני הכנסות המועצה שפורטו בתחשיבים (נספח ז').

<u>אופן תשלום הפיצוי כספי</u>

97. מקובלת עליי מסקנת הצדדים לפיה השבה פרטנית לחברי הקבוצה איננה מעשית בנסיבותיה של תובענה זו.

98. במחלוקת שבין הצדדים – ביחס לאופן תשלום כספי הפיצוי – אני סבורה כי דרך המלך היא זו שהוצעה על ידי מ"מ היועמ"ש, קרי העברת כספי הפיצוי לקרן שהוקמה מכוח חוק תובענות ייצוגיות וקביעת ייעוד הכספים לפי סעיף 20(ג)(2). הכל בהתאמה לסעיפים 20(ג)(2) ו-27א בחוק תובענות ייצוגיות.

ביחס לטענת המועצה, כי יש להעביר את כספי הפיצוי להגדלת הסכום המופרש לפרסים – דעתי כדעת חברתי, השופטת שטמר, בעניין צרשניה, כי מתווה כזה אינו מתיישב בין היתר עם תכלית ההרתעה שבבסיס דיני התובענות הייצוגיות.

אינני מתעלמת מההחלטה בעניין שער ואולם אין בה כדי לשנות את מסקנתי. ואסביר. בעניין שער אמנם אושר הסדר עם המועצה שהפיצוי שם מצא ביטוי באמצעות הגדלת סכומי הפרסים. ואולם, פסק הדין בעניין שער הוא מיום 18.12.12, מאז התפתחה הפסיקה ושונו הדגשים;

ויותר מכך - ההסדר שם נעשה לפני שנת 2016 שאז תוקן חוק תובענות ייצוגיות ונקבע הכלל בסעיף 20 (ג)(2) לפיו: "**הורה בית המשפט על מתן סעד כספי לטובת הציבור, יורה על העברת הכספים המיועדים לכך לקרן שהוקמה מכוח סעיף 27א**".

זאת ועוד. בעניין שער סכום ההטבה היה בסכום שבין 500,000 ₪ - 600,000 ₪ בלבד, סכום נמוך משמעותית מעניינו. כמו כן בעניין שער, היועמ"ש שם לא מצא להתערב בהסדר הפשרה.

כאן המקום להעיר כי בהחלטת האישור, רמז השופט גרוסקופף על ההסדר האפשרי לשם בידול בין מטרות המועצה הסטטוטוריות לבין תכלית הסעד על פי חוק תובענות ייצוגיות: "**... <u>ניתן לטעון כי הסעד הראוי במקרה כגון זה בו עסקינן, ככל שימצא לנכון להטיל חבות כספית על המשיבה, הוא תרומת כספים על ידי המשיבה למטרות של סיוע לקהילת המהמרים, כגון תרומה לפעילויות של גמילה מהימורים או סיוע למשפחות שנפגעו מהימורים</u>. אם לכך ייועדו הכספים הרי שלא רק שייווצר בידול בין מטרותיה הסטטוטוריות של המועצה לבין תכלית הסעד שיינתן בתובענה, אלא שהסעד גם יתמקד במאפיין מהותי יותר של חברי הקבוצה, ויהווה, כך ניתן לטעון, סעד לטובת הקבוצה, ולא רק סעד לטובת הציבור.**" **(פסקה 42 להחלטת האישור).** (ההדגשה שלי, מ' נ')

אשר לבקשת התובעים כי בית המשפט יורה להעביר את כספי הפיצוי לעמותה נבחרת גם לה לא מצאתי להיעתר במלואה, נוכח הוראות סעיפים 20(ג)(2) ו-27א בחוק תובענות ייצוגיות, לפיהן בית המשפט המעביר כספים לקרן "**ייעד את הכספים לתחום הקרוב לנושא התובענה הייצוגית שהוגשה**".

על כן אני מורה כי כספי הפיצוי יועברו לקרן, וכי הם ייועדו למאבק וטיפול בהתמכרות להימורים. אני מורה כי הוועדה המחלקת את כספי הקרן תשקול הפניית סכום הפיצוי לעמותת "הדרך – מרכז טיפולי רוחני להתמכרויות", בהתאם לקריטריונים שעל פיהם פועלת הוועדה.

<u>גמול ושכר טרחה</u>

99. הצדדים והמגשרים המליצו על גמול ושכ"ט והחזר הוצאות כדלקמן:

גמול לתובעים בסך של 300,000 ₪ (כולל מע"מ ככל שחל).

החזר הוצאות לתובעים בסכום של 200,000 ₪ כולל מע"מ, בגין הכנת סקר וחוות דעת מטעמם.

שכר טרחה לב"כ התובעים בסכום של 1,452,991 ₪ בתוספת מע"מ, אך בכל מקרה לא יותר מ-1,700,000 ₪ כולל מע"מ.

100. סעיף 19(ו) בחוק תובענות ייצוגיות קובע:

> **"אישר בית המשפט הסדר פשרה, יקבע גמול למבקש או לתובע המייצג, לפי העניין, בהתאם להוראות סעיף 22, ושכר טרחה לבא כוח המייצג בהתאם להוראות סעיף 23, ורשאי בית המשפט להתחשב בהמלצה מוסכמת שהוגשה לו על ידי הצדדים לעניין זה".**

101. סעיף 22 בחוק תובענות ייצוגיות דן בגמול לתובע המייצג וקובע:

> **"(א) הכריע בית המשפט בתובענה הייצוגית, כולה או חלקה, לטובת הקבוצה, כולה או גם חלקה, לרבות בדרך של אישור הסדר פשרה, יורה על תשלום גמול לתובע המייצג, בהתחשב בשיקולים כאמור בסעיף קטן (ב), אלא אם כן מצא, מטעמים מיוחדים שיירשמו, שהדבר אינו מוצדק בנסיבות הענין.**
>
> **(ב) בקביעת שיעור הגמול יתחשב בית המשפט, בין השאר, בשיקולים אלה:**
> **(1) הטרחה שטרח התובע המייצג והסיכון שנטל על עצמו בהגשת התובענה הייצוגית ובניהולה, בפרט אם הסעד המבוקש בתובענה הוא סעד הצהרתי;**
> **(2) התועלת שהביאה התובענה הייצוגית לחברי הקבוצה;**
> **(3) מידת החשיבות הציבורית של התובענה הייצוגית".**

102. סעיף 23 בחוק תובענות ייצוגיות דן בשכר טרחתו של בא כוח מייצג וקובע:

> **"(א) בית המשפט יקבע את שכר הטרחה של בא הכוח המייצג בעד הטיפול בתובענה הייצוגית, לרבות בבקשה לאישור; בא הכוח המייצג לא יקבל שכר טרחה בסכום העולה על הסכום שקבע בית המשפט כאמור.**
> **(ב) בקביעת שיעור שכר הטרחה של בא כוח מייצג לפי סעיף קטן (א), יתחשב בית המשפט, בין השאר, בשיקולים אלה:**
> **(1) התועלת שהביאה התובענה הייצוגית לחברי הקבוצה;**
> **(2) מורכבות ההליך, הטרחה שטרח בא הכוח המייצג והסיכון שנטל על עצמו בהגשת התובענה הייצוגית ובניהולה, וכן ההוצאות שהוציא לשם כך;**
> **(3) מידת החשיבות הציבורית של התובענה הייצוגית;**
> **(4) האופן שבו ניהל בא הכוח המייצג את ההליך;**
> **(5) הפער שבין הסעדים הנתבעים בבקשה לאישור לבין הסעדים שפסק בית המשפט בתובענה הייצוגית".**

103. בע"א 2046/10 **עזבון המנוח משה שמש נ' רייכרט** (23.5.2012) (להלן: "**עניין רייכרט**") פורטו השיקולים הרלוונטיים שעל בית המשפט לבחון בבואו לפסוק גמול ושכר טרחה. שיקולים אלו חולקו לשלושה סוגים עיקריים: סוג אחד – שיקולים שעניינם איזון בין השאיפה לעודד הגשת הליכים ייצוגיים ראויים לבין הצורך למנוע ניהול של הליך סרק; הסוג השני – שיקולים שעניינם התנהלותו של בא-הכוח המייצג, תוך ששכר הטרחה משמש תמריץ לניהול ההליך

בצורה יעילה והגונה; והסוג השלישי – היחס בין הגמול ושכר הטרחה לבין התביעה הייצוגית בכללותה, מתוך הנחה שיש להימנע מפסיקת גמול ושכר טרחה המפחיתים באופן בלתי סביר מהתועלת הצומחת לקבוצה (פסקה 2 בפסק הדין שם).

השופטת ע' ברון בע"א 689/16 **עבדאלקאדר נ' עיר השעשועים בע"מ** (7.5.2018) הוסיפה בעניין זה, כדלקמן:

> **"...לבית המשפט תפקיד ייחודי בקביעת גמול ושכר טרחה גם משום שמדובר בכלי חשוב ומרכזי להתוויית מדיניות ראויה בהגשה וניהול של הליכים ייצוגיים. "האינטרס הכלכלי הוא הקטר המניע את רכבת התובענות הייצוגיות" כלשונו של המשנה לנשיאה א' רובינשטיין...**
>
> **... על הערכאה הדיונית מוטל אפוא לעשות שימוש מושכל בכלי הגמול ושכר הטרחה, באופן שיקדם הגשתן של תובענות ייצוגיות ראויות ובה בעת ימנע מצב שבו "המרוץ לגמול ולשכר הטרחה ישטוף ויטביע את המטרה הציבורית" (המשנה לנשיאה, שם). בהיבט זה, פסיקת גמול ושכר טרחה חורגת מעניינם הפרטני של הצדדים להליך וטומנת בחובה השלכות רוחב הנוגעות לתחום הייצוגי כולו.** " (פסקה 14, שם)

104. בעניין רייכרט נקבע, כי השיטה הראויה לפסיקת שכר טרחה בתובענות ייצוגיות היא "שיטת האחוזים", שבמסגרתה נפסק שכר הטרחה כאחוז מסוים מתוך הסכום שנפסק לטובת הקבוצה בהסכם הפשרה (פסקה 11 לפסה"ד שם).

ולענייננו.

105. **שיקולי תפוקה** – התועלת שהביאה התובענה לקבוצה המיוצגת. הסדר הפשרה הביא להסדרה עתידית של התנהלות המועצה, בכל הנוגע ליידוע הצרכנים אודות השינוי ביחסי הזכייה. כמו כן, ניתן פיצוי כספי בסכום לא מבוטל לאחר בדיקה מעמיקה על ידי המגשרים. סכום הפיצוי יועבר לקרן לפי חוק תובענות ייצוגיות, והכספים ייועדו לתחום הקרוב – לתמיכה במכורים להימורי הספורט. מדובר בקבוצה קרובה, שעשויה לכלול חלק מחברי הקבוצה.

שיקולי תשומה – השיקולים הנוגעים לעלויות ולסיכון שנטלו על עצמם התובעים ובאי כוחם. הגשת התובענה הצריכה השקעת זמן וכישורים בהגשת בקשת האישור, בניהול ההליך בבית משפט זה ובבית המשפט העליון, וכן בניהול וגיבוש הסדר הפשרה בעזרתם של שני המגשרים ובהתבסס על חוות דעת ותחשיבים. אשר לסיכון – אני סבורה כי התובעים נשאו בסיכון כבכל תובענה ייצוגית אשר מוגשת, כי התובענה תידחה וכי יחויבו בהוצאות.

שיקולי הכוונה ציבורית – חשיבותה הציבורית של התובענה הייצוגית. התובענה הייצוגית הביאה להעלאת המודעות לעניין נושא התובענה, שינוי יחס הזכייה, ולנושא יחס הזכייה

בכלל. כמו כן היא הביאה לתיקון המצגים שמובאים לידיעת המהמרים ולמודעותם לאפשרות שינוי יחס הזכייה שנקבע למשחק מסוים בנוגע להימורים שוטפים.

106. התובענה נוהלה בצורה יעילה והוגנת ולתועלת הקבוצה.

107. לאור כל האמור, מצאתי לאשר את הגמול ושכר הטרחה המוסכמים, כדלקמן:

הגמול, בסך 300,000 ₪ (כולל מע"מ ככל שחל) ישולם בתוך 14 ימים מיום אישור הסדר הפשרה.

החזר הוצאות התובעים, בסך 200,000 ₪, ישולם בתוך 14 ימים מיום אישור הסדר הפשרה.

שכר הטרחה, יעמוד על סך של 1,452,991 ₪ בתוספת מע"מ (כ-20% מסכום הפיצוי הכולל, בהתאם להלכת רייכרט) ובסה"כ: 1,699,999 ₪.

שכר הטרחה ישולם בשלבים, באופן הבא: 70% מסכום שכר הטרחה ישולם לב"כ התובעים בתוך 14 ימים מיום אישור הסדר הפשרה. יתרת הסכום (30%) תשולם בתוך 14 ימים ממועד הגשת הודעה מטעם הצדדים כי כספי הפיצוי הועברו לקרן ולאחר קבלת אישור בית המשפט.

<u>סוף דבר</u>

108. לאור כל האמור לעיל אני מאשרת את הסדר הפשרה ונותנת לו תוקף של פסק דין.

109. הנתבעת תשלם את הגמול ושכר הטרחה, לתובעים ולבאי כוחם, בהתאם למפורט בסעיף 107 לעיל.

110. אני מורה על פרסום הודעה שנייה לפי סעיף 25(א)(4) בחוק תובענות ייצוגיות. בהודעה יפורטו כל הפרטים המנויים בסעיף 19(ג)(1) ו-(2) וכן הפניה לפנקס תובענות ייצוגיות שם ניתן יהיה לעיין בפסק הדין ובהסדר הפשרה, כאמור בסעיף 25(ד) בחוק תובענות ייצוגיות.

111. נוסח ההודעה השנייה יובא לאישור בית המשפט בתוך 14 ימים מהיום, כאמור בסעיף 25(ד) בחוק תובענות ייצוגיות. לאחר אישורו, ישלח בא-כוח הקבוצה עותק מההודעה השנייה למנהל בתי המשפט בהתאם לסעיף 25(ז) בחוק תובענות ייצוגיות.

112. הצדדים ישלחו העתק מפסק הדין, בצירוף הסדר הפשרה ובצירוף ההודעה למנהל בתי המשפט לשם רישומם בפנקס תובענות ייצוגיות, בהתאם להוראת סעיף 19(ה) בחוק תובענות ייצוגיות.

113. הצדדים ישלחו העתק מההודעה ליועץ המשפטי לממשלה בהתאם לתקנה 19 בתקנות תובענות ייצוגיות, התש"ע-2010.

ת.פ. לקבלת נוסח הודעה 10.8.20.

ניתנה היום, ט"ו תמוז תש"פ, 07 יולי 2020, בהעדר הצדדים.

מיכל נד"ב, שופטת

מרכז למקור 92162